

1
Ministerul Educației și Cercetării
Serviciul Național de Evaluare și Examinare)
Olimpiada Națională de Fizică
Târgoviște – 2002

XII

Proba teoretică

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

- ◆ pentru orice altă cale corectă de rezolvare a unui subiect se construiește un barem echivalent ca punctaj cu cel de mai jos și se acordă, pe baza acestuia, punctajul corespunzător
- ◆ detalierea punctajului prevăzută la rubrica “Obs.” este valabilă doar pentru rezolvări nefinalizate
- ◆ la punctajul fiecărei lucrări se adaugă din oficiu 10 puncte

SUBIECTUL I:

30 puncte

A)	$y^2 = \left(\sqrt{\frac{D^2}{4} + f^2} - nx \right)^2 - (f - x)^2;$ <p>soluție corectă și rezultat final</p> $d = \frac{1}{n-1} \left(\sqrt{\frac{D^2}{4} + f^2} - f \right)$	10 p
	Obs.: numai pentru stationaritatea drumului optic (ABF) = (CF) .....3 p numai pentru expresiile lui BF și CF .....3 p	
B)	Soluție corectă și rezultat final (deducerea expresiilor lui R și T din enunțul problemei)	10 p
	Obs.: numai pentru $R = \left(\frac{E_r^2}{E_i^2} \right); R_{\parallel} = E_{r\parallel}^2 / E_{i\parallel}^2; R_{\perp} = \frac{E_{r\perp}^2}{E_{i\perp}^2}$ .....2 p numai pentru $E_i^2 = E_{i\parallel}^2 + E_{i\perp}^2; E_r^2 = E_{r\parallel}^2 + E_{r\perp}^2$ și introducerea lui γ_i în expresia lui R .....1,5 p numai pentru $T = f \left(\frac{E_t^2}{E_i^2} \right), T_{\parallel}$ și $T_{\perp}$ analog, unde $f = \frac{n_t \cos \theta_t}{n_i \cos \theta_i}$ .....2 p numai pentru $E_i^2 = E_{i\parallel}^2 + E_{i\perp}^2$ și introducerea lui γ_i în expresia lui T ..... 1,5 p	
C)	Soluție corectă și rezultat final $p = \frac{W}{c} \sqrt{1,56} \approx 1,25 \frac{W}{c} \approx 4,16 \cdot 10^{-7} N$	10 p
	Obs.: numai pentru desen corect ..... 2 p numai pentru conservarea impulsului $\vec{p} = \vec{p}_1 - \vec{p}_2$ ..... 2 p numai pentru ridicarea la patrat (teorema cosinusului) pentru aflarea lui p ....2 p numai pentru $p_1 = W/c$ și $p_2 = 0,4 \frac{W}{c}$ .....2 p	
	Total	30 p

SUBIECTUL II:

30 puncte

a)	<p>soluție corectă rezultat final $tg\theta = \frac{v}{v_0} \sqrt{1 - \frac{v_0^2}{c^2}}; tg\theta'' = \frac{v}{v_0 \sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}};$</p> $\theta - \theta'' \approx \frac{v_0 v}{2c^2}$	15 p
	<p>Obs.: numai pentru relațiile dintre componentele vitezei lui O'' raportate la S' și S .....3 p numai pentru legea miscării lui O'' în raport cu O .....2 p numai pentru relațiile dintre componentele vitezei lui O raportate la S'' și S' ..... 3 p numai pentru legea miscării lui O în raport cu O'' .....2 p</p> <p>numai pentru $tg\theta \approx \theta \approx \frac{v}{v_0} \left(1 - \frac{v_0^2}{2c^2}\right); tg\theta'' \approx \theta'' \approx \frac{v}{v_0} \left(1 + \frac{v^2}{2c^2}\right)$ .....2 p</p>	
b)	<p>soluție corectă și rezultat final $x' = \frac{\frac{c^2}{v_0^2} \left(1 - \sqrt{1 - \frac{v_0^2}{c^2}}\right) - v_0}{\sqrt{1 - \frac{v_0^2}{c^2}}} t$</p>	5 p
	<p>Obs.: numai pentru relațiile directe Lorentz .....1,5 p numai pentru relațiile inverse Lorentz .....1,5 p numai pentru condiția de identitate a indicațiilor ceasornicelor .....1 p</p>	
c)	<p>soluție corectă și rezultat final $t_B = \frac{t_A + t_{1A}}{2}$</p>	10 p
	<p>Obs.: numai pentru durata propagării semnalului optic pe distanța AB, dus și întors, pe baza indicațiilor de timp local ale punctului A: $\Delta t_A = t_{1A} - t_A$ .....3 p numai pentru stabilirea momentului producerii evenimentului E_B în termenii timpului local al punctului A: $t_B = \frac{t_A + t_{1A}}{2}$ .....3 p numai pentru condiția de sincronizare .....2 p</p>	
Total		30 p

SUBIECTUL III:

30 puncte

A.a)	soluție corectă și rezultat final $\alpha = \frac{q\gamma}{2\varepsilon_0 m v_0^2}$	10 p
	<p>Obs.: numai pentru intensitatea campului electric al firului electrizat $E = \frac{\gamma}{2\pi\varepsilon_0 r}$ .....1 p</p> <p>numai pentru justificarea influentei campului electric al firului asupra componentei orizontale a vitezei particulei electrizate ..... 2 p</p> <p>numai pentru justificarea influentei campului electric al firului asupra componentei verticale a vitezei particulei electrizate .....2 p</p> <p>numai pentru legea miscarii proiectiei pe verticala a particulei electrizate .....1 p</p> <p>numai pentru valoarea finala a componentei verticale a vitezei particulei electrizate ..... 2 p</p>	
b)	soluție corectă și rezultat final $v = \sqrt{v_0^2 + \frac{q\gamma}{\pi\varepsilon_0 m} \ln R}$	5 p
	<p>Obs.: numai pentru justificarea uniformitatii miscarii de-a lungul firului .....0,5 p</p> <p>numai pentru justificarea miscarii pe directia perpendicularei pe fir .....1,5 p</p> <p>numai pentru variatia elementara a aenergiei cinetice a particulei electrizate ....2 p.</p>	
B)	soluție corectă și rezultat final $v_2 \approx v_1 \left(1 - \frac{8}{45Z} \left(\frac{v_1}{c} \right)^3 + \dots \right)$	15 p
	<p>Obs.: numai pentru conservarea energiei $W = \frac{m}{2} v_1^2 = \frac{m}{2} v^2 + K \frac{Ze^2}{r}$ si aflarea expresiei</p> <p>Vitezei $v = \sqrt{v_1^2 - \frac{2KZe^2}{mr}}$ .....2 p</p> <p>numai pentru scrierea lui $\frac{dv}{dt} = \frac{1}{2} \frac{dv^2}{dr}$ cu $\frac{dv^2}{dr} = \frac{2KZe^2}{mr^2}$ .....2 p</p> <p>numai pentru scrierea lui $dt = \frac{dr}{v}$ cu v de mai sus si, prin transacrierea relatiei din enunt, obtinerea rezultatului</p> <p>$dW = \frac{2K^3 Z^2 e^6}{3c^3 m^2 v_1} \cdot \frac{dr}{r^4 \sqrt{1 - \frac{2KZe^2}{mv_1^2 r}}}$ .....2 p</p> <p>numai pentru aflarea lui $r_{\min} = \frac{2KZe^2}{mv_1^2}$, unde v = 0.....1 p</p> <p>numai pentru calcularea pierderii totale de energie prin radiatie</p> <p>$\Delta W = \Delta W_{\text{dus}} + \Delta W_{\text{intors}} = 2W_{\text{intors}}$ cu integrala de la $r_{\min}$ la ∞ .....4 p</p> <p>numai pentru conditia pierderilor mici $\frac{\Delta W}{W} = \frac{16}{45Z} \left(\frac{v_1}{c} \right)^3 \ll 1$ .....1 p</p> <p>numai pentru conservarea energiei $\frac{m}{2} v_2^2 = \frac{m}{2} v_1^2 - \Delta W$ .....1 p</p>	
	Total	30 p

OFICIU .....10 p

TOTAL GENERAL .....100 p

